

ע"פ 5167/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5167/22

לפני:

כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופטת י' וילנר

המערער:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
(סגנית הנשיאה ל' ברודי והשופטים מ' ברק נבו ו-מ'
תמיר) מיום 3.7.2022 בתיק פח 14067-06-18

תאריך הישיבה:

ג' בטבת התשפ"ג (27.12.2022)

בשם המערער:

עו"ד איתי בר עוז

בשם המשיבה:

עו"ד הדר פרנקל

פסק-דין

השופטת י' וילנר:

עמוד 1

1. לפנינו ערעור על פסק-דין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (סגנית הנשיאה ל' ברודי, והשופטים מ' ברק נבו ו-מ' תמיר) בתפ"ח 14067-06-18 (הכרעת-דין מיום 30.1.2022 וגזר-דין מיום 3.7.2022), בגדרו הורשע המערער בעבירות של תקיפה מינית, מעשה מגונה בבת משפחה ומעשה מגונה בפני קטינה בת משפחה; ונגזרו עליו מאסר בפועל למשך שמונה שנים, מאסר על-תנאי, ותשלום פיצוי לנפגעת העבירה בסכום של 150,000 ש"ח. הערעור שלפנינו נסוב הן על הכרעת-הדין, הן על גזר-הדין.

כתב האישום

2. ביום 7.6.2018 הוגש כתב אישום נגד המערער, המייחס לו ריבוי עבירות של תקיפה מינית, מעשה מגונה בבת משפחה ומעשה מגונה בפני קטינה בת משפחה. זאת, בגין מעשים שביצע באחותו מצד אביו (להלן: המתלוננת), בתקופה שבין חודש מאי 1988 ועד לשנת 1993, עת היה המערער בן 18-23, והמתלוננת - בת 7-12. על-פי כתב האישום, כפי שיפורט להלן, במהלך התקופה הנ"ל ביצע המערער, בהזדמנויות רבות ובתדירות גבוהה, עבירות מין במתלוננת, בבית שבו התגוררה עם בני משפחתה (להלן: הבית), כשבתקופה זו התגורר גם המערער בבית. מרבית העבירות בוצעו בחדרו של המערער שהיה במרתף הבית, או בעליית הגג של הבית. זאת, בזמן שאמה של המתלוננת לא שהתה בבית, ולאחר שהמערער גרם, באמתלות שונות, לשני אחיה של המתלוננת להיכנס לחדרם או לצאת מהבית.

(-) בהזדמנויות רבות הפשיל המערער את חצאיתה של המתלוננת ואת תחתוניה, וכן את מכנסיו ותחתוניו שלו; הורה למתלוננת לשכב על בטנה; נשכב על גבה, וחיך את איבר מינו בישבנה עד שהגיע לסיפוק מיני.

(-) בהזדמנויות רבות הפשיל המערער את חצאיתה של המתלוננת, הסיט את תחתוניה ומישש באצבעותיו את איבר מינה, עד שהגיע לסיפוק מיני.

(-) בהזדמנויות רבות לקח המערער בידו את ידה של המתלוננת ושפשף באמצעותה את איבר מינו, עד שהגיע לסיפוק מיני.

(-) בעת ביצוע המעשים המתוארים לעיל, הקרין המערער סרטים פורנוגרפיים בפני המתלוננת וצפה בהם יחד עמה, וכן הראה לה חוברות בעלות תוכן פורנוגרפי.

(-) במועד מסוים בשנת 1990 או בשנת 1991, או בסמוך לכך, הושיב המערער את המתלוננת בסלון הבית מול הטלוויזיה והקרין בפניה סרט פורנוגרפי. בזמן הצפייה בסרט, התיישב המערער צמוד למתלוננת ונגע באיבר מינה באמצעות ידיו, מתחת לתחתוניה. בהמשך, המערער הרים את חצאיתה, הפשיט את תחתוניה, פשט את מכנסיו ואת תחתוניו והושיב אותה על ברכיו, בצמוד לאיבר מינו, תוך שהמשיך למשש את איבר מינה בידיו - עד שהגיע לסיפוק מיני.

(-) בהזדמנויות רבות, במהלך התקופה שמיום 10.8.1990 ועד לשנת 1993, או בסמוך לכך, התפשט המערער ואונן בפני המתלוננת - כשהיו לבדם בבית - עד שהגיע לסיפוק מיני, תוך שהקרין בפניה סרט פורנוגרפי או הראה לה

חוברת שיש בה תוכן פורנוגרפי.

(-) לאחר ביצוע המעשים שתוארו לעיל, הורה המערער למתלוננת שלא תספר לאימה על המעשים שביצע בה.

(-) החל ממועד מסוים במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, החלה המתלוננת להתנגד למעשי המערער, אך זה לא שמע לקולה והמשיך במעשיו, באומרו שאין פסול במעשים ו"זה כיף". ככל שהתבגרה המתלוננת, הפכה התנגדותה לתקיפה יותר. במועד מסוים, כשהייתה המתלוננת בכיתה ו', נכנס המערער לחדרה בבית, הרים אותה והחל לנשקה וללקק את צווארה. המתלוננת אמרה לו בתקיפות "די כבר, מספיק!", והוא חדל ממעשיו. לאחר מקרה זה ועד לשנת 1997, או בסמוך לכך, ניסה המערער בהזדמנויות שונות לשוב ולבצע מעשים מגונים במתלוננת, או בפניה, אך היא התנגדה נחרצות, והמערער חדל ממעשיו.

(-) לאחר התקופה הרלוונטית לכתב האישום, בשנת 1997, המערער פנה למתלוננת ברחוב, אמר לה שראה מישהי יפה ושהוא מגורה מינית, והציע למתלוננת כסף על מנת שתיגע באיבר מינו. המתלוננת נמלטה מהמקום.

3. אציין כבר עתה כי תלונת המתלוננת, שבעקבותיה הוגש כתב האישום דן נגד המערער, הוגשה למשטרה ביום 31.12.2013, עת מלאו לה למעלה מ-32 שנים; וכי תלונתה התייחסה הן לפגיעות המערער, הן לפגיעות מיניות שעברה על-ידי אביהם של המתלוננת והמערער (להלן: האב). אשר לאב, המתלוננת ציינה בתלונתה כי אירוע אחד שזכור לה התרחש בטרם מלאו לה חמש שנים, בעוד שלגבי אירוע נוסף איננה בטוחה אם אירע, או שמא היה חלום. בסופו של דבר, הוחלט לסגור את התיק נגד האב בשל קושי ראייתי להגיש נגדו כתב אישום.

כמו כן יצוין, להשלמת התמונה, כי עובר להגשת כתב האישום דן, בשנת 2016 הוגש נגד המערער כתב אישום שנמחק ביום 8.1.2017, מחמת אי-קיום שימוע טרם הגשתו. ביום 25.1.2017 נערך למערער שימוע, שלאחריו בוצעו השלמות חקירה, ולאחר מכן הוגש כתב האישום דן.

הכרעת-הדין

4. בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, בפסק-דין מנומק ומפורט. ההרשעה התבססה, בעיקרו של דבר, על עדותה של המתלוננת, שבית המשפט מצא אותה מהימנה, "סדורה, עקיבה ומרובת פרטים". בין היתר, צוין כי עדותה לוותה בתיאורים ברורים של תחושות סנסוריות, שהוסיפו לה אמינות, ונקבע כי דברים שהעידה בהקשר זה היו "אותנטיים ואמינים מאוד"; כי המתלוננת הקפידה שלא להפריז בדבריה, וכשלא הייתה בטוחה, צמצמה בהם; וכי המתלוננת תיארה מגוון רגשות "לא שגרתיים", שמעידים אף הם על אמיתות עדותה. לעומת זאת, נקבע כי עדות המערער, שטען כי לא היו דברים מעולם, הותירה "רושם קשה" של היעדר מהימנות, לנוכח סתירות רבות בעדותו, הגזמות, ונטייה להכפיש את שמה של המתלוננת, אף במענה לשאלות שכלל לא עסקו בה. בית המשפט קבע כי המערער "לא דיבר אמת בעדותו בבית המשפט ועשה כל שביכולתו להכפיש אחרים חלף הצעת גרסה סדורה ואמיתית משלו".

5. בית המשפט המחוזי ציין כי מאחר שתלונת המתלוננת הוגשה לאחר שמלאו לה למעלה מ-28 שנים, הרי שלפי סעיף 354(א1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לא ניתן להרשיע את המערער אלא אם ימצא דבר לחיזוק עדותה. בהמשך לכך, נקבע כי קיימות עדויות וראיות אשר מצביעות על פגיעת המערער במתלוננת, שהן בגדר חיזוקים משמעותיים לעדותה. בהקשר זה צוינה, בין היתר, עדות שמסר בעלה של המתלוננת, שהיה האדם הראשון שהמתלוננת סיפרה לו על המעשים שביצע בה המערער, בעקבות שאלות ששאל אותה, לאחר ששם לב לתגובה פיזית חריגה מצדה בעת שהחלו ביניהם מגעים בגוון מיני. חיזוק נוסף נמצא בעדות שמסרה מדריכת הכלות של המתלוננת, שהיא מטפלת מינית מוסמכת ובעלת תואר שני בעבודה סוציאלית, ואשר שימשה גם כמטפלת של המתלוננת לאחר נישואיה, ולפיה, במסגרת זו, סיפרה לה המתלוננת על המעשים שביצע בה המערער. כמו כן, נמצא חיזוק בעדות אמה של המתלוננת, שתיארה את הדברים שסיפרה לה המתלוננת שנים רבות לאחר ביצוע המעשים. יתר על כן, נמצא חיזוק ביומן שכתבה המתלוננת, החל משנת 2005, שאמנם נכתב שנים לאחר ביצוע המעשים, אך גם שנים לפני מועד הגשת התלונה (שהוגשה כאמור ביום 31.12.2013). יתר על כן, נקבע כי קיימות ראיות "היקפיות", המחזקות פרטים מסוימים בעדות המתלוננת, לרבות קיומו של מכשיר וידאו בבית בתקופה הרלוונטית, וראיות למנהגו של המערער לצפות בסרטים פורנוגרפיים באמצעות מכשיר זה.

6. בית המשפט המחוזי דחה, אחת לאחת, את טענות המערער לחפותו.

(-) אשר לטענת המערער, שלפיה אין לתת אמון במתלוננת, מאחר שתלונתה נכבשה שנים רבות וגרסתה מלאה סתירות, נקבע כי הסברי המתלוננת בהקשר זה מספקים מענה ברור לטענה הנדונה; כי העובדה שהמתלוננת נמנעה מלהגיש תלונה במשך שנים רבות, מתיישבת עם התנהגות המאפיינת נפגעי תקיפה מינית, במיוחד בתוך המשפחה; וכי אין בהגשת התלונה במועד שבו הוגשה כדי לגרוע ממהימנות המתלוננת. עוד נקבע כי אף אם נפלו סתירות זניחות בעדות המתלוננת, הן בטלות בשישים לעומת "המסה הגדולה של עדותה, שהייתה סדורה ועקיבה" (פס' 92 להכרעת-הדין).

(-) כמו כן, בית המשפט המחוזי דחה מכל וכל את טענת המערער, שלפיה המניע להגשת התלונה הוא סכסוך ירושה. בין היתר, עמד בית המשפט על כך שלפי עדות האב, נחתם בינו לבין המערער הסכם, בטרם הוגשה התלונה על-ידי המתלוננת, שלפיו האב העביר למערער מחצית מהזכויות בבית שבו בוצעו העבירות. עם זאת, בית המשפט הדגיש כי האב העיד שלמתלוננת נודע על ההסכם האמור רק לאחר הגשת התלונה. כמו כן, בית המשפט המחוזי ציין כי ספק אם ההסכם הנ"ל נחתם לפני הגשת התלונה, כעדות האב כאמור, שכן ההסכם נשא את התאריך העברי ט"ז באב התשע"ד, שחל ביום 12.8.2014, לאחר מועד הגשת התלונה. בית המשפט קבע כי המסקנה, שלפיה אין קשר בין התלונה לבין סכסוך ירושה כלשהו, נתמכת גם בעדויות נוספות שנשמעו בהליך.

(-) עוד נדחתה טענת המערער, שלפיה הוא לא התגורר בבית בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. נקבע כי מחומר הראיות ומהעדויות שנשמעו, עולה כי בתקופה הרלוונטית התגורר המערער הן בבית והן בבית אחר, והעביר חלק ניכר מזמנו בבית שבו בוצעו העבירות.

(-) נדחתה אף טענת המערער, שלפיה יכולתו להגן על עצמו במשפט נפגעה כתוצאה ממחדלי חקירה של המשטרה. בין היתר, צוין כי אמנם, צריך היה להיות תיעוד חזותי של העימות במשטרה בין המתלוננת לנאשם, אך נקבע כי מחדל זה לא פגע בהגנת המערער, מאחר שקיים תמליל של העימות; וכי אף בהנחה שחסרים חלקים מסוימים

בתמליל, כטענת המערער, הרי שאין בחלקים שהמערער טוען לחסרונם, כדי להועיל להגנתו. בית המשפט הדגיש כי אף יתר טענות המערער בהקשר זה אינן משכנעות, וכי מכל מקום, לא כל מחדל של המשטרה מצדיק זיכוי של נאשם.

(-) כמו כן, נדחתה טענת המערער, שלפיה המתלוננת איננה בתו הביולוגית של אביהם, כך שהמערער והמתלוננת אינם "בני משפחה", כמשמעות המושג בעבירות המיוחסות למערער. נקבע כי אין לטענה זו בסיס ראיתי, בין היתר, בשים לב לכך שעדות האב, שלפיה המתלוננת איננה בתו, איננה קוהרנטית, מכילה סתירות פנימיות, ואיננה מתיישבת עם אופן התנהלות האב בעימות בינו לבין המערער במשטרה.

(-) נוסף על כך, בית המשפט עמד על כך שסנגורו של המערער העלה טענה, שלפיה ייתכן כי המתלוננת התבלבלה בין פגיעה שפגע בה אביה, לבין טענותיה על פגיעות מצד המערער. בית המשפט הוסיף כי המערער לא העלה את האפשרות שהאב פגע במתלוננת, וכי לעומת זאת, המערער עצמו ציין בגרסתו כי קיים פוגע פוטנציאלי אחר, אחיה הצעיר של המתלוננת שהורשע בעבירות מין בקטינים. בית המשפט דחה את הטענה בדבר בלבול בין מעשי המערער ומעשי האב, וקבע, בין היתר, כי המתלוננת הבחינה היטב בין המעשים שביצע בה המערער לבין המעשים הנטענים ביחס לאב; וכי גם כשסיפרה על הדברים לבן-זוגה, למדריכת הכלות ולאמה, הבחינה בין מעשי המערער לבין מעשי האב הנטענים.

גזר-הדין

7. בית המשפט המחוזי עמד על כך שמעשי המערער פגעו בשורה של ערכים חברתיים, ובהם כבוד האדם; שלמות גופו ונפשו; האוטונומיה של המתלוננת ופרטיותה; יכולתה לחוש ביטחון אישי - הן בכלל, הן בביתה ובמשפחתה, שאמורים להיות המקומות הבטוחים ביותר מבחינתה; והאמון הטבעי שאמור קטין לרחוש כלפי בני משפחתו הבגירים. הודגש כי מידת הפגיעה בערכים אלו - גבוהה, וכן נקבע כי העבירות בוצעו בנסיבות חמורות, בין היתר לנוכח העובדה שמדובר בריבוי מעשים; מאחר שהמערער יצר תנאים להמשך ביצוע המעשים באין מפריע, שוב ושוב, ולא חדל ממעשיו גם כשהביעה המתלוננת את התנגדותה, תוך נקיטת אמצעים שיבטיחו את שמירת המעשים בסוד. בית המשפט הדגיש כי מעדות המתלוננת ומתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה, מצטיירת תמונה של נזקים נפשיים חמורים שנגרמו לה כתוצאה ממעשי המערער, שלא נרפאו עד עצם היום הזה, באופן שהותיר בה טראומה משמעותית המשפיעה על התחומים המשמעותיים ביותר בחייה. בית המשפט סקר את מדיניות הענישה הנוהגת והדגיש כי יש להחמיר בעבירות מין המבוצעות בקטינים, לא כל שכן בתוך המשפחה, וביתר שאת כאשר העבירות בוצעו בצורה שיטתית וממושכת.

לנוכח האמור נקבע, כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 5.5 ל-9.5 שנות מאסר בפועל.

8. אשר לקביעת עונשו של המערער בתוך המתחם, בית המשפט המחוזי עמד על כך שלזכות המערער ניצבת אמנם עובדת היותו נעדר עבר פלילי, אך צוין כי מדובר במאפיין של עברייני מין במשפחה, וכי שיקול זה מקבל משקל מופחת, בהינתן שהמעשים בוצעו במשך חמש שנים, מאז היה המערער כבן 18. כמו כן צוין בהקשר זה חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, אך צוין כי אף נתון זה אופייני לעבירות מין במשפחה. עוד נלקחה בחשבון העובדה כי המערער מטפל באביו החולה, אך צוין כי טענתו, שלפיה הוא היחיד שמטפל באב, לא גובתה בראיות. בית המשפט קבע כי אין להתחשב בהקשר זה בטענת המערער, שלפיו הוא עצמו נפגע מינית, בין היתר משלא הובא בדל ראיה לתמיכה בכך. אשר לשיקולים לחומרה צוין, בין היתר, כי המערער עודנו מכחיש את ביצוע העבירות ורואה בעצמו את קורבן הפרשה; וכי יש

עמוד 5

משקל חשוב להרתעת הרבים בעבירות כבעניינו.

לנוכח האמור, נקבע שיש למקם את עונשו של המערער ברף הבינוני-גבוה של מתחם העונש שנקבע, ולהעמידו כאמור על שמונה שנות מאסר בפועל. כמו כן, הוטל על המערער לשלם למתלוננת פיצוי בסך 150,000 ש"ח; והושת עליו מאסר על-תנאי בן תשעה חודשים, שיופעל אם בשלוש השנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירת מין מסוג פשע; ומאסר על-תנאי בן חמישה חודשים, שיופעל אם בשלוש השנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירת מין מסוג עוון.

מכאן הערעור שלפנינו.

תמצית טענות הצדדים בערעור

9. המערער טוען שלא ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ובעיקרו של דבר, שב בהקשר זה על טענותיו לפני בית המשפט המחוזי. בתוך כך נטען, בין היתר, כי בן משפחה אחר, שאינו המערער, פגע במתלוננת; כי למתלוננת יש מניע כלכלי שגרם לה לטפול עלילת שווא על המערער; כי לא ניתן לייחס לו את המעשים המתוארים בכתב האישום, מאחר שלא גר בבית בתקופה הרלוונטית לכתב האישום; וכי לא היה מקום לקבוע כי נמצאו בחומר הראיות חיזוקים לעדות המתלוננת. אשר לערעור על גזר-הדין, המערער טוען כי מכל מקום, יש לקבוע כי גזר-הדין בטל, משום שבית המשפט המחוזי לא קיבל לידי תסקיר מאסר בעניין המערער, טרם מתן גזר-הדין, אף על פי שהייתה חובה לקבל תסקיר כאמור, לפי הוראת סעיף 38 לחוק העונשין. כמו כן, נטען כי העונש שהושת על המערער חורג לחומרא ממדיניות הענישה הנוהגת, בין היתר, לנוכח חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות.

10. מנגד, המשיבה סבורה שדין הערעור להידחות, ומדגישה כי הכרעת-הדין מבוססת על קביעות שבעובדה ועל ממצאי מהימנות; וכי בניגוד לעדות המערער, בית המשפט ייחס מהימנות גבוהה לעדות המתלוננת, מה גם שעדותה נתמכה בראיות ובעדויות נוספות. אשר לגזר-הדין, נטען כי העונש שהוטל על המערער אינו סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת. אשר לטענה בדבר הצורך בקבלת תסקיר מאסר, נטען כי המערער ויתר על זכות זו, כשלא עתר במועד להגשת תסקיר כאמור, וכי מכל מקום, המערער לא הראה שכתוצאה מהיעדר התסקיר נגרם לו עיוות-דין, כך שבנסיבות העניין, אין בהיעדר תסקיר כאמור כדי לגרוע מתוקפו של גזר-הדין.

דין והכרעה

11. אקדים ואציין כי אני סבורה שדין הערעור להידחות, הן באשר להכרעת-הדין, הן באשר לגזר-הדין, וכך אמליץ לחברי להורות.

הערעור על הכרעת-הדין

12. כידוע, אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, לנוכח

יתרונה ביחס לערכאת הערעור, "כמי שמתרשמת באופן בלתי אמצעי מן העדים, מאופן מסירת עדותם, שפת גופם והתנהגותם, ועל כן בכוחה לתור אחר 'אותות האמת' בעדותם" (ע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל, פס' 14 (8.9.2011)). לכלל זה משקל רב במיוחד בכל הנוגע לעבירות מין, וביתר שאת - לעבירות מין במשפחה, "הנעשות מטבע הדברים בחדרי חדרים, ואשר מעורבים בהם יחסי תלות ושליטה, פחד והכחשה. בשל האופי המיוחד של עבירות המין, ניתן משקל נכבד להתרשמותה של הערכאה הדיונית מעדותו של קורבן העבירה" (ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 83 (20.10.2010); ראו גם: ע"פ 1526/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 43 (11.8.2022); ע"פ 1419/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 22 (31.12.2020); ע"פ 6375/02 בבקוב נ' מדינת ישראל, פס' 8 (22.1.2004); עניין אבשלום, פס' 18).

עם זאת, בפסיקתו של בית משפט זה צוין כי היקף פריסתו של "כלל אי-ההתערבות" הנ"ל בהקשר של עבירות מין, לצד המגמה של הקלה בדרישה הראייתית לצורך הרשעה בעבירות אלו, עלולים להגביר את הסיכון להרשעות שווא, כך שעל ערכאת הערעור לבחון בכל מקרה ומקרה אם קיימת הצדקה להחיל את כלל אי-ההתערבות, בהיקף תחולתו כאמור, ביחס לעבירות מין (ראו, למשל: ע"פ 3250/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 9 לפסק-דינו של השופט א' גרוניס (12.1.2012)). בהקשר זה, נקבע כי נכונותה של ערכאת הערעור לבחון ממצאי עובדה ומהימנות תגבר, במקרים שבהם מצטמצם יתרונה של הערכאה הדיונית בהקשר הנדון, למשל כאשר ממצאיה מבוססים על ההיגיון והשכל הישר; כאשר מדובר במסקנות, להבדיל מעובדות; כאשר ממצאי העובדה מבוססים על ראיות חפציות; וכאשר נפלה טעות בולטת בהערכת המהימנות (ראו: ע"פ 6038/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 49 (5.1.2023); עניין אבשלום, פס' 19 (וההפניות שם)).

13. בענייננו, אקדים ואומר כי לא ראיתי מקום לחרוג מהכלל הנדון, שלפיו ערכאת הערעור לא תתערב בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית. כמובהר לעיל, הרשעתו של המערער מבוססת, בראש ובראשונה, על מסקנתו של בית המשפט המחוזי, בדבר מהימנותה הרבה של עדות המתלוננת, לעומת מסקנתו בדבר הקשיים הניכרים בעדות המערער. כפי שניתן להיווכח מהכרעת-הדין, המפורטת והמנומקת, מסקנות אלו מבוססות על התרשמות הישירה של בית המשפט המחוזי מהמתלוננת ומהמערער, כך שיתרונות הערכאה הדיונית, שבכוחה לעמוד על "אותות האמת" שבעדויות, באים בענייננו לידי ביטוי מובהק. ואכן, התרשמותו הישירה של בית המשפט המחוזי מעדותה של המתלוננת שזורה לאורך הכרעת-הדין כולה, אשר נפרסת, כאמור, על פני למעלה מ-130 עמודים. למקרא הכרעת-הדין, ברי כי התרשמות בית המשפט מהתנהלותה של המתלוננת, מנימת דבריה ומהערכת אישיותה ניצבת בבסיס קביעות המהימנות בעניינה. היבטים אלו, אשר נוספים לתוכן העדות עצמה, הם רלוונטיים במיוחד להערכת מהימנות עדות של נפגעי עבירות מין (ראו, למשל: ע"פ 7596/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 6 (וההפניות שם) (16.3.2022); ע"פ 6038/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 52 (וההפניות שם) (5.1.2023)).

14. כך, בית המשפט המחוזי הדגיש כי "המתלוננת הותירה בנו רושם עז. מדובר בצעירה יוצאת דופן, כנה, חזקה ואינטליגנטית. עדותה הייתה סדורה, עקיבה ומרובת פרטים. היא הרשימה אותנו בישירותה ובעומקה" (פס' 79 להכרעת-הדין). בית המשפט עמד על כך שעדותה לוותה בתיאורים ברורים של תחושות סנסוריות, למשל ביחס לבגדים שלבשה בעת פגיעות המערער בה; ביחס לתחושותיה בלילות שבהן היא קמה וחושבת שהמערער נמצא בסלון ביתה; ביחס לתוכן מפורט של סרטים פורנוגרפיים שהראה לה המערער, אשר "תקועים [למתלוננת] בנשמה"; וביחס לתחושותיה, בעקבות מעשי המערער, כשהייתה בהיריון, ולפחד שחשה מפני הבאת ילדים לעולם. בית המשפט הדגיש כי המתלוננת לא הפליגה בתיאוריה, ולמשל העידה כי בניגוד לאב, המערער לא ביצע בה מעשי אינוס; כי אף על פי שלהבנתה המערער הגיע לסיפוק מיני במעשיו בה, היא אינה זוכרת שראתה זרע; וכי כשנודע לה שאחיה נפגע מינית,

חשדה באביה ולא במערער. בית המשפט הוסיף כי המתלוננת תיארה רגשות רבים שאינם "שגרתיים", כמו רגשות אשם על האירועים הנדונים; רגשותיה האמביוולנטיים כלפי אחיה הנוסף - שאינו המערער - שהורשע בעבירות מין אף הוא; ותחושות כעס על אמה, שחלתה במחלה קשה לאחר שהמתלוננת חשפה לפניה את פגיעות המערער בה, לנוכח הרגשתה שכעת שוב עליה לדאוג לאמה, במקום שהאם תדאג לה. אם כן, קביעות בית המשפט המחוזי, בדבר מהימנות המתלוננת, נטועות עמוק בהתרשמותו הבלתי-אמצעית ממנה. בנסיבות אלו, לנוכח כל האמור לעיל, אין מקום להתערב בקביעותיו.

15. המערער חוזר לפנינו על טענתו, שלפיה בתקופה הרלוונטית הוא כלל לא גר בבית שבו בוצעו המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. אלא שטענה זו נדונה לעומק, בצורה מפורטת ביותר, על-ידי בית המשפט המחוזי (על פני כ-25 עמודים; ראו: עמ' 83-90, 98-115 להכרעת-הדין). במסגרת זו בחן בית המשפט לעומק עדויות שמסרו עדים שונים, לרבות עדי הגנה, שלגבי רבים מהם נקבע כי העידו את שהמערער ביקש מהם לומר ולמעשה הדהדו את דבריו, כשעדויותיהם היו רצופות סתירות. על בסיס מכלול העדויות בהקשר זה, בית המשפט המחוזי קבע, כממצא עובדתי מובהק, שבתקופה הרלוונטית לכתב האישום גר המערער הן בבית, הן בבית נוסף, "כמקובל לא אחת אצל ילדים להורים גרושים". המערער לא הצביע על טעם ממשי להתערב בקביעה זו; ואין בטענתו, שלפיה אין זה סביר כי "מספר כה גדול של אזרחים נורמטיביים יתכננו ביניהם קונספירציה וישקרו במצח נחושה לבית משפט מחוזי", כדי לסייע לו. בהקשר זה אדגיש, כי חרף טענת המערער, שלפיה היה מקום להסתמך בהקשר הנדון על עדותו של ע"ק, שנמצאה אמינה, הרי שבית המשפט המחוזי קבע כי עדות זו מבולבלת, בכל הנוגע למועד שבו החל המערער לגור בבית; וכי חלק מעדותו בהקשר הנדון דווקא עולה בקנה אחד עם גרסת המתלוננת (פס' 159 להכרעת-הדין). לנוכח האמור לעיל, אינני רואה להתערב בקביעות בית המשפט המחוזי בהקשר הנדון.

16. המערער מוסיף וחוזר על טענתו, שלפיה תלונת המתלוננת נגדו הוגשה בשל סכסוך ירושה, לאחר שנודע למערער כי האב העביר למערער זכויות שונות. אלא שאף טענות המערער בהקשר זה נדונו לעומק על-ידי בית המשפט המחוזי - ונדחו, בין היתר, על בסיס קביעות מפורטות בדבר מהימנות עדים. לא מצאני בסיס לטענת המערער שקביעות אלו ניתנו "ללא הנמקה משכנעת". אדרבא, בית המשפט המחוזי הצביע על טעמים מבוררים ומשכנעים לקביעותיו בהקשר זה. בין היתר, בית המשפט המחוזי הצביע על כך שעדותו של האב בנושא, שביקשה לתמוך בגרסת המערער בהקשר הנדון, סתרה את עצמה באופן מהותי. בית המשפט הוסיף כי ההסכם הרלוונטי בין המערער לבין האב, נושא שני תאריכים, עברי ולועזי, וקבע כי "ספק גדול" אם ההסכם נחתם בתאריך הלועזי הנקוב בו - 12.8.2013. צוין כי התאריך העברי הנקוב בהסכם חל ביום 12.8.2014, באופן שאף עולה בקנה אחד עם העובדה שהערת אזהרה לגבי ההסכם נרשמה בטאבו ביום 12.8.2014. כל זאת, בעוד שתלונת המתלוננת למשטרה הוגשה ביום 31.12.2013. בנסיבות אלו, אף בהקשר זה אין מקום להתערב בקביעות בית המשפט המחוזי, שלפיה אין בסיס לטענת המערער כי תלונת המתלוננת באה בעקבות סכסוך ירושה.

17. אף טענת המערער, שלפיה אין קשר משפחתי בינו לבין המתלוננת, נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי, לנוכח ממצאי עובדה ומהימנות מובהקים - ובדין נדחתה. טענה זו של המערער מבוססת על עדות האב, שלפיה המתלוננת אינה בתו, ובית המשפט קבע כי עדות זו חסרת בסיס. בין היתר, צוין כי האב כלל את המתלוננת בין ילדיו, כאשר נשאל בחקירתו הראשית עליהם; כי האב התייחס למתלוננת כבתו במסמך משנת 2016, שהתייחס לירושות; כי אף בחקירתו במשטרה, בשל תלונת המתלוננת נגדו, נמנע האב מהעלאת טענה זו, במסגרת עימות עם המתלוננת, שם אף הטיחה בו שהיא מתביישת שנולדה מזרעו. זאת ועוד, וזה העיקר, האב ציין כי הסיבה לטענתו שהמתלוננת אינה בתו, היא שלא קיים עם אמה יחסי מין בשנתיים שקדמו לגירושיהם. אלא שבית המשפט המחוזי עמד על כך שבעת גירושיהם, מלאו

למתלוננת 18 שנים; וכי אף האב עצמו העיד, אמנם בטעות, כי המתלוננת הייתה בת 10 בעת הגירושין. עוד אציין, כי טענתו של המערער איננה ברורה, משום שאף אם האב איננו אב משותף למתלוננת ולמערער, ממילא החוק מגדיר גם "אחים חורגים" כבני משפחה בהקשר של העבירות דנן (ראו: סעיף 351(ה)(2) לחוק העונשין).

18. המערער טוען כי ייתכן שהמתלוננת מבלבלת בינו לבין האב, בכל הנוגע לזהות הפוגע בה. ראשית יצוין, כי בית המשפט המחוזי עמד על כך שהטענה בדבר בלבול כאמור הועלתה רק על-ידי הסנגור של המערער, ולא הוזכרה על-ידי המערער עצמו. אף לגופם של דברים, אין בידינו לקבל את הטענה, משזו נדונה ונדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי, בין היתר על בסיס קביעות מהימנות עדים - בן-זוגה של המתלוננת, המטפלת שלה ואמה - שהעידו על ההבחנה הברורה שערכה המתלוננת בין הפגיעות (הנטענות) בה מצד אביה לבין אלו מצד המערער. המערער מוסיף כי קיימת "אפשרות נוספת שנדחתה", שלפיה אח נוסף של המתלוננת, שהורשע בעבירות מין, הוא זה שפגע בה. אלא שמעבר לעובדה כי אותו אח הורשע בעבירות מין, המערער לא הצביע על ראשית טעם לסבור כי המתלוננת בלבלה בינו לבין אותו אח. לפיכך, ובהינתן קביעותיו המפורשות כאמור של בית המשפט המחוזי, בדבר מהימנות המתלוננת, אין מקום לקבל את טענת המערער אף בהקשר זה. למעלה מכך, יוזכר כי אין די בהעלאת אפשרות תיאורטית, אשר מרחיקה את הנאשם ממעשה העבירה, כדי לעורר ספק סביר ביחס לאשמתו, אלא נדרש שלאפשרות זו יהיו עוגן ואחיזה בחומר הראיות (ראו, למשל: ע"פ 6295/05 וקנין נ' מדינת ישראל, פס' 47-50 (25.1.2007)). ובענייננו, אין די בעובדה כי האח הנוסף הורשע בעבירות מין בקטינים, כדי לעגן בחומר הראיות את האפשרות שהמתלוננת מבלבלת בינו לבין המערער, בכל הנוגע לזהות הפוגע בה.

19. עוד לטענת המערער, אין די בחיזוקים לעדות המתלוננת, שעליהם הצביע בית המשפט המחוזי, כדי להביא להרשעתו. אלא שאין לטענה זו על מה לסמוך. סעיף 354(א1) לחוק העונשין, מורה כי "לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של נפגע העבירה, אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה", אם כתב האישום הוגש לפי סעיף 354(א) לחוק העונשין, "בעקבות תלונה שהוגשה למשטרה לאחר שמלאו לנפגע העבירה עשרים ושמונה שנים". אם כן, לשון החוק המפורשת דורשת "דבר לחיזוק" עדות המתלוננת, וכאמור, בית המשפט המחוזי מצא בחומר הראיות מספר דברים מסוג זה. ודוק: חיזוק ראיתי הוא דבר המחזק את אמינות העדות, ואין דרישה כי יסבך, כשלעצמו, את הנאשם בביצוע העבירות (ראו, למשל: ע"פ 9608/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 10 (7.7.2014)); וככל שהעדויות אמינה יותר, כך נמוך הרף הנדרש לחיזוקה (ראו, לדוגמא: ע"פ 4523/09 גורש נ' מדינת ישראל, פס' 5 (26.5.2011)); גבריאלי הלוי תורת דיני הראיות ד' 627 (2013)). בענייננו, כמפורט לעיל, בית המשפט מנה מספר דברים המעוגנים בחומר הראיות ומחזקים את עדות המתלוננת, וביניהם העדויות - שנמצאו על-ידי בית המשפט המחוזי כאמינות - של בעלה של המתלוננת, של המטפלת שלה ושל אמה, המציירות תמונה של תהליך חשיפת מעשי המערער על-ידי המתלוננת; יומנים שכתבה המתלוננת, זמן רב לפני שהגישה את התלונה; ועוד. אף בהקשר זה, אם כן, אין בטענות המערער כדי לסייע לו.

20. המערער טוען כי תלונה, אשר מוגשת בגין עבירות מין במשפחה שבוצעו בקטינה, כשלושה עשורים לאחר שבוצעו בה העבירות - היא "מוקשית אינהרנטית". ואולם, כבר נפסק כי אין לזקוף לחובתן של נפגעות עבירות מין את הגשת התלונה כעבור זמן רב, בוודאי כשהעבירות בוצעו בהן שעה שהיו קטינות (ראו: ע"פ 5582/09 הנ"ל פס' 86; ע"פ 6643/05 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 12-13 (3.7.2007)); להרחבה על הקשיים העומדים בפני נפגעות עבירות מין במשפחה בהגשת תלונה במשטרה, ראו: רננה לוי "מה יצא לי מזה? מיעוט הגשת תלונות למשטרה על ידי נפגעות גילוי עריות" מעשי משפט יג 383 (2022)).

21. סופו של דבר, המערער לא הצביע על עילה המצדיקה את התערבותנו בהכרעת-הדין, ודין הערער בהקשר זה

- להידחות.

הערעור על גזר-הדין

22. טענתו העיקרית של המערער בערעורו על גזר-הדין היא, כי לא ניתן היה לגזור את דינו בטרם התקבל תסקיר בעניינו, לפי סעיף 38 לחוק העונשין; וכי משניתן גזר-הדין בהיעדר תסקיר, הרי שזה בטל מעיקרו.

אקדים ואומר כי דין טענה זו להידחות.

23. סעיף 37(א) לחוק העונשין קובע כי לאחר שהורשע אדם, רשאי בית המשפט, בטרם יגזור את עונשו, לדרוש תסקיר קצין מבחן בעניינו, לגבי עברו, מצבו הכלכלי, המשפחתי והבריאותי, וכן נסיבות פרטניות מיוחדות שהביאו אותו לביצוע העבירה, אם יש כאלה; לפי סעיף 37(ב) לחוק העונשין, קצין המבחן רשאי לכלול בתסקיר הנ"ל המלצה "על טיב העונש שיש בו, לדעתו, סיכוי להחזיר את הנאשם למוטב".

וכך מורה סעיף 38 לחוק העונשין:

תסקיר חובה

38. (א) לא יטיל בית המשפט עונש מאסר, שלא על תנאי, אלא לאחר קבלת תסקיר לפי סעיף 37.

(ב) שר המשפטים רשאי, באכרזה שתפורסם ברשומות, לסייג, מדי פעם, תחולתו של סעיף קטן (א) לפי סוגי בתי משפט, לפי עבירות, לפי גיל הנאשמים או לפי כל סיווג אחר.

אכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964 (להלן: האכרזה), הוצאה מכוח סעיף 19(ז) לחוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה), התשי"ד-1954, שלימים הוחלף בסעיף 38 לחוק העונשין הנ"ל. באכרזה נקבע כי חובת הגשת התסקיר תחול רק על מי שטרם "מלאו לו 21 שנה [...] ביום ביצוע העבירה" (שם, בסעיף 1(ג); להרחבה כללית על האכרזה, ראו: ע"פ 1019/13 פאס נ' מדינת ישראל, פס' 15 (6.7.2015)).

24. אם כן, לפי הוראות החקיקה הנ"ל, אין להטיל עונש מאסר בפועל על מי שטרם מלאו לו 21 שנים בעת ביצוע העבירה, אלא לאחר קבלת תסקיר משירות מבחן, ביחס למצבו של הנאשם, שיכול לכלול המלצה לעונש שעשוי "להחזיר את הנאשם למוטב".

25. בפסיקתו של בית משפט זה הודגש כי "חובת עריכת תסקיר לנאשמים שביום ביצוע העבירה טרם מלאו להם 21 (...) נועדה בהקשר זה לאפשר לבתי המשפט לבחון היטב את סיכויי השיקום של נאשמים צעירים" (ע"פ 7661/13 אבו-נאסר נ' מדינת ישראל, פס' 29 (21.8.2014)); ההדגשה הוספה, י"ו); וכי "בהתחשב בגילו של הנאשם אין על בית המשפט לשלחו למאסר, כל עוד לא קיבל את דו"ח שירות המבחן אודותיו, אשר יספק לו את הנתונים הדרושים, כדי

שיוכל להגיע למסקנה מבוססת בדבר ההצדקה או חוסר ההצדקה בהטלת עונש מאסר על הנאשם" (ב"ש 1026/82 שיטרת נ' מדינת ישראל, לז(1) 101, 105 (1983), ההדגשה הוספה, י"ו; ראו גם: דברי הסבר לאכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן (תיקון והוראת שעה), התשפ"ג-2022, בעמ' 4).

26. אם כן, הרציונל לחובת עריכת תסקיר ביחס למי שטרם מלאו לו 21 שנים כשביצע את העבירה, נעוץ בשיקולי השיקום של נאשמים צעירים, כשהתסקיר נועד, בעיקרו של דבר, לאפשר לבית המשפט לבחון כיצד עונש מאסר בפועל ישפיע על סיכויי השיקום של הנידון, לנוכח גילו הצעיר. דומה, אפוא, כי מחוקק המשנה הניח, כי מי שביצע עבירה בטרם מלאו לו 21 שנה, יועמד לדין בסמיכות זמנים יחסית למועד ביצוע העבירה, כך שייחשב "נאשם צעיר" בעת גזירת דינו.

27. ודוק: נוכח לשון האכרזה, חובת עריכת התסקיר כאמור חלה, לכתחילה, על כל מי שטרם מלאו לו 21 שנים בעת ביצוע העבירה. אולם, למרות החובה הנובעת כאמור מהוראות החוק הנ"ל, אם בדיעבד, במסגרת ערעור, מתברר כי הערכאה הדיונית לא עמדה בחובה הנ"ל, כי אז, כבר נפסק כי בנסיבות שבהן "אין כל סיכוי" כי תסקיר כאמור יוכל לתרום לנאשם - ובנסיבות אלו בלבד - הרי שאין באי-קבלת תסקיר, טרם הטלת עונש מאסר בפועל, כדי לגרוע מתוקפו של גזר-הדין. זאת, לנוכח הוראת סעיף 215 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, אשר קובע כי "בית המשפט רשאי לדחות ערעור אף אם קיבל טענה שנטענה, אם היה סבור כי לא נגרם עיוות דין" (ראו: ע"פ 455/74 רביבו נ' מדינת ישראל, כט(1) 778 (1975); בש"פ 6308/94 בורי נ' מדינת ישראל (20.11.1994); עניין פאיס, פס' 15; ע"פ 3197/07 עיאט נ' מדינת ישראל, פס' נ"א (26.11.2007)).

28. בענייננו, המערער אמנם ביצע חלק מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום בטרם מלאו לו 21 שנים (כאמור, העבירות בוצעו על-ידו כאשר היה בן 18-23), אך כתב האישום נגדו הוגש כשהיה כבן 48, והוא הורשע כשמלאו לו למעלה מ-50 שנים. אם כן, בנסיבות המקרה דנן, לא חל הרציונל שבבסיס החובה לקבל תסקיר, לפי הוראות החוק הנ"ל, וניתן לקבוע כי "אין כל סיכוי" שקבלת תסקיר מאסר הייתה משפיעה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי. אוסיף, כי המסקנה שלפיה לא היה בקיומו של תסקיר בענייננו כדי להשפיע על גזר-הדין, אף נתמכת בעובדה שהמערער מכחיש, עד עצם היום הזה, את ביצוע המעשים שבגינם הורשע, וממילא לא הביע עליהם חרטה, באופן שמקשה לקבוע כי היה בשיקולי שיקום כדי להוביל לשינוי גזר-הדין בענייננו. בנסיבות אלו, אי-קבלת תסקיר במקרה דנן אינה גורמת עיוות-דין, כאמור בהוראת סעיף 215 לחוק סדר הדין הפלילי, ומשכך, אין בה כדי לגרוע מתוקפו של גזר-הדין. טענת המערער בהקשר זה נדחית אפוא.

29. מכל מקום, דומה כי על מחוקק המשנה ליתן דעתו לפער שקיים כאמור בין לשון האכרזה - שלא תוקנה מאז שנת 1967 - לתכליתה, ולתקן את ההוראות הרלוונטיות כך שחובת קבלת תסקיר בנסיבות הנדונות תיגזר, לא רק מגיל הנידון בעת ביצוע העבירה, אלא אף מגילו בעת גזירת דינו.

30. אשר לטענות המערער, שלפיהן היה מקום להקל בעונשו, בין היתר בשים לב לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, אקדים ואומר כי אף דין להידחות.

כידוע, כלל הוא כי ערכאת הערעור לא תתערב בחומרת העונש שהטילה הערכאה הדיונית, אלא במקרים שבהם העונש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר-הדין (ראו: ע"פ 1126/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 27 (23.11.2021); ע"פ 3159/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 12 עמוד 11

(21.3.2018); ע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 36 (13.10.2015)). המקרה שלפנינו אינו בא בגדר החריגים הנדונים.

31. ויודגש: נקודת המוצא לבחינת טענות המערער בהקשר הנדון היא פסיקתו של בית משפט זה, אשר שב והדגיש את החומרה היתרה הנודעת לביצוע עבירות מין, לא כל שכן בקטינים, וביתר שאת - בתוך המשפחה. אכן, עבירות המין "חודרות לנימי הנפש, גורמות לתחושה קשה של אובדן שליטה ופגיעה בכבוד ובאוטונומיה, הופכות על פיו את עולמו של הקורבן ועלולות לגרום למגוון רחב של תופעות נפשיות וגופניות, המצריכות תהליכי שיקום מורכבים. הדברים נכונים ביתר שאת במקרה שבו קורבן העבירה הוא קטין, שטרם השלים את התפתחותו הגופנית, הנפשית והשכלית. או אז הפגיעה עלולה להיות חמורה במיוחד ולהעמיד בסיכון את סיכויי לגדול להיות אדם שלם ומאושר" (ע"פ 8153/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 45 (20.10.2020)). ברי, כי השבר עמוק עוד יותר כשאת המעשים מבצע בן משפחה, בבית, באופן שמרסק את תחושת הביטחון הבסיסית ביותר של הקטין (ראו והשוו: ע"פ 1859/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 18 (8.6.2022)).

לנוכח חומרתן הרבה של עבירות אלו, כמובהר לעיל, בית משפט זה שב וקבע כי יש להחמיר בענישת מבצעהן (ראו: ע"פ 4018/20 לוגסי נ' מדינת ישראל, פס' 20 (30.12.2021); ע"פ 5839/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 10 (27.10.2022); ע"פ 1831/21 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 15 (30.1.2022)), ועל טענות המערער להיבחן בראי האמור.

32. כאמור, המערער טוען כי עונש המאסר שהושת עליו חורג לחומרא, באופן קיצוני, ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות, אלא שלא מצאנו ממש בטענה זו (ראו והשוו, למשל: ע"פ 2177/13 פלוני נ' מדינת ישראל (9.7.2015); ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2014)). המערער מוסיף וטוען כי היה מקום להתחשב, בגזירת עונשו, בחלוק הזמן מאז ביצוע העבירות. ואולם, כמפורט לעיל, בית המשפט המחוזי התחשב בגזר-דינו, במסגרת השיקולים לקולא, בחלוק הזמן כאמור, אלא ששיקול זה אינו העיקר, ואין להפריז במשקלו. ודוק: עבירות מין, המבוצעות בקטינים בתוך המשפחה, מאופיינות פעמים רבות בחלוק פרק זמן משמעותי בין מועד ביצוע המעשים לבין מועד הגשת התלונה, בשל הקושי העצום של הנפגע לחשוף את המעשים. ההכרה בכך הובילה את המחוקק לקבוע כי בעבירות מסוג זה, תקופת ההתיישנות על העבירות תחל מעת שמלאו לנפגע העבירה 28 שנים (סעיף 354(א)(1) לחוק העונשין), ויפים בהקשר זה דברי חברי השופט י' עמית באחת הפרשות:

"המבט של החברה מופנה אפוא בעיקרו כלפי קרבן העבירה ומכאן ההארכה המשמעותית של תקופת ההתיישנות בעבירות אלה. החברה כמו ביקשה לומר לאותם אלה שמנצלים מינית קטינים, במיוחד בני משפחה או אחראים על הקטין, כי לעבירות אלה אין סליחה, אין מחילה ואין כפרה וצלה של העבירה ירדוף אחריהם שנים רבות [...] חוק העונשין והארכת תקופת ההתיישנות מבטאים אפוא את הקונצנזוס החברתי כי בעבירות כגון דא 'עבר זמנו לא בטל קרבנו', בשל ההשלכות הקשות של העבירה על הקורבן" (ע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 2 לחוות-דעתו (18.7.2012)).

33. לנוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי להתערב בעונש שנגזר על המערער, ואמליץ כאמור לחברי" כי גם ערעורו על גזר-הדין יידחה.

לפני סיום

34. לבסוף, ראיתי להפנות דברים למתלוננת. אין בכוחן של מילים כדי לתאר את הזוועה שעברה המתלוננת, ועודנה עוברת, בשל מעשי המערער, ואין בכוחה של ענישתו כדי לרפא באופן מלא את הפצעים שפער המערער בנפשה. דומה כי פערים אלו נלמדים גם מעדותה של המתלוננת לפני בית המשפט המחוזי, שראיתי להדהד אף במסגרת זו:

"מבחינתי הוא לקח את הגוף שלי ואת הנשמה שלי, הוא חילל אותה, הוא הטביע בי זיכרונות קשים מאד, על מיניות חולה, בהיותי ילדה מעצבת את חיי ואת דמותי הנשית. הוא עשה את זה כמה וכמה פעמים, מבחינתי הוא הרג אותי, הוא לא אנס אותי, הוא רצח אותי. אם אפשר לשנות את זה בפרוטוקול שזה יהיה להעמיד אותו על דין רצח אני מאד אשמח כי מבחינתי הוא רצח אותי, הוא רצח לי את הנשמה, את הגוף, את החיים".

מהחומר שהונח לפנינו עולה, כי למרות כל האמור, למתלוננת תעצומות נפש אדירות שאפשרו לה, בין היתר, להקים משפחה, לרכוש השכלה גבוהה ולפתח קריירה ועשייה בתחום האומנות, באופנים שמסייעים לה להתמודד עם הטרומה הנוראה, שעודנה נוכחת, למרבה הצער, באופן אינטנסיבי, ברבדי חייה השונים. אין לי אלא להביע תקווה, כי גזירת דינו של המערער וסיום ההליך הפלילי, יעלו אֶרְכָּה, ולו חלקית, על פצעה, ויהוו חוליה בשרשרת ההתמודדות, מעוררת ההשראה, של המתלוננת.

35. סוף-דבר: דעתי היא כי יש לדחות את ערעורו של המערער, הן על הכרעת-הדין הן על גזר-הדין.

ש ו פ ט ת

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת י' וילנר.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 26.02.2023 עד השעה 10:00 בימ"ר הדרים, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מפסק דין זה. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, ד' בשבט התשפ"ג (26.1.2023).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט
